

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 OSLO

Trondheim, 07.02.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/5915

Saksbehandler:
Marit Doseth

Vedtak i klagesak om tillatelse til fuglehundeprøver i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern og Knutshø landskapsvernområde

Vi viser til klagen på Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak 27.03.2023. Klagesaken ble oversendt fra Dovrefjell nasjonalparkstyre 08.06.2023.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak med noen endringer i vilkårene. Fuglehundklubbenes Forbund gis tillatelse til gjennomføring av hundeprøver i årene 2023/2024.

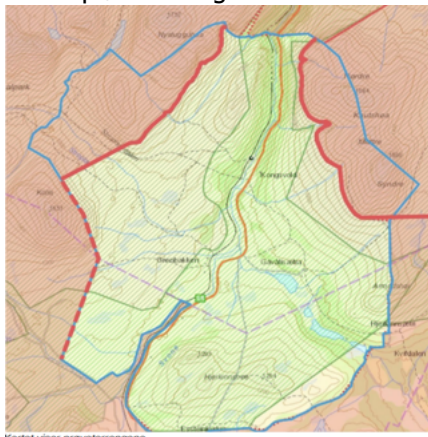
Følgende vilkår er tilføyd, endret og/eller presisert:

1. Prøveprogram

- Punkt 1, tredje kulepunkt: Maksimalt antall ekvipasjer er 200 ekvipasjer pr. dag
- Dersom forvaltningsmyndigheten ber om det skal deltakere/dommere medbringe tildelte GPS-peilere under prøvene, eventuelt registrere aktiviteten med egnet app på mobiltelefoner.

2. Avgrensning i terrenget

- Hundeprøvene avgrenses til det området som på kartet er merket lysegrønt.

3. Hensyn til villrein

- Punkt 3 første avsnitt: Det skal tas tilbørlig hensyn til villrein i prøveområdet.
- Punkt 3 fjerde avsnitt: Forvaltningsmyndigheten kan gi pålegg om flytting til reserveterreng dersom det er observert villrein i eller på vei inn i prøveområdet.

Vedtaket er fattet etter verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 7, Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern § 7, Knutshø landskapsvernområde § 3 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Dovre nasjonalparkstyre fattet 27.03.2023 vedtak om å gi Fuglehundklubbenes forbund tillatelse til å gjennomføre hundepøver i årene 2023-2024 etter verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark § 7, Hjerkinns landskapsvernområde § 7 og Knutshø landskapsvernområde § 3 pkt. 4.

Det ble satt flere vilkår til tillatelsen. Vilkårene ble satt under overskriftene prøveprogram, avgrensning i terreng, hensyntagen til villrein og villreinjegere og rapportering (se nærmere nasjonalparkstyrets vedtak).

Klagers argumenter

NOAH – for dyrs rettigheter, påklaget Dovrefjell nasjonalparkstyre sitt vedtak 20.04.2023. NOAH anførte at trening av hunder i et område med ynglende rype utgjør unødig jaging, jf. naturmangfoldlovens § 15, viltlovens § 9 annet ledd og dyrevelferdsloven § 3. NOAH mente det ikke bør gis dispensasjon i hekketiden. Hekketiden på Dovre oppgis å være fra slutten av mai til slutten av juni. Fugleungene flyr fra de er 10-12 dager gamle, men er sammen med foreldrene i 5-7 måneder, og blir ikke selvstendige før utpå høsten. Det hevdes at jakttrening er en fritidsaktivitet som ikke er å anse som nødvendig og derfor i strid med § 5 i verneforskriften for nasjonalparken.

Videre anførte NOAH at tillatelsen til å drive med hundepøver vil kunne påføre rypene og rypekyllingene «unødige påkjenninger og belastninger», noe som er i strid med dyrevelferdsloven § 3. Nyttverdien av å trene jakthunder kan ikke oppveie for skaden treningen påfører rypebestanden.

NOAH hevdet også at det bør tas med i vurderingen at mye annet dyreliv i området yngler samtidig og kan påføres ubotelig skade. For eksempel vil hundepøvene kunne medføre fare for forstyrrelse på villreinbestanden som er kategorisert som nær truet på norsk rødliste. Det vises til Bernkonvensjonens artikkel 6 og viltloven § 9 annet ledd som beskytter vilt, særlig truede arter, mot forstyrrelser i yngletiden, oppveksttiden og dvaletiden. Ifølge NOAH er det ikke en reell mulighet til å unngå at hundene forstyrrer villrein i dette området, og at det dermed ikke er forsvarlig å utføre aktiviteten.

Selv om fuglehundpøvene på Dovrefjell har lange tradisjoner, må dispensasjonen etter NOAHs vurdering gjøres ut fra hva som er forsvarlig ut fra dyreliv og naturmangfold på gitte tidspunkt. Det anføres at hundepøvene ikke er nødvendige eller proporsjonale ut ifra det bruksformålet de er gitt og må erklæres ugyldig.

Merknader til klagen

Fuglehundklubbenes Forbund (FKF) ga i en uttalelse datert 19.05.2023 en beskrivelse av deres aktiviteter og merknader til klagen.

Som aktivitet arrangeres det autorisasjonsprøve for dommerkandidater i terreng hvert år i midten av august. Fra slutten av august til begynnelsen av oktober holdes det fire helger med jaktprøver, hvorav en er Norgesmesterskap Høyfjell. Prøvene går over tre dager (fire i NM). Hundene deles inn i partier med fjorten til tju hund, kun to hund slipper samtidig. Hovedformålet med jaktprøvene er å rangere hund som kan brukes i avl.

Det vises også til avtale med Statskog, som regulerer bruken av området og som sier at det skal tas særlig hensyn til villreinen. Videre samarbeides det med Statskog om taksering av rypebestanden og autorisasjonsprøven foregår mot slutten av båndtvangperioden. Oversikt over rypebestanden er viktig for korrekt forvaltning og for fastlegging av årets jaktuttak i rimelig tid før jakta.

For å redusere belastningen for dyrelivet har FKF blant annet kontakt med villreinforvaltningen i forkant av prøvene. FKF er kjent med bare ett tilfelle hvor deres aktivitet har kommet i konflikt med villrein. Selv om partiet den gang ble omdirigert, ble villreinen likevel forstyrret. Forstyrrelsene den gang kan også skyldes andre forhold enn jaktprøvene siden det var mye annen utfart den aktuelle dagen.

FKF mener NOAH beskriver deres aktiviteter feil. Aktivitetene foregår ikke i hekketiden og hensikten er ikke trening av hund, men utdanning av nye dommere. Gjennom prøvene bedømmes de beste hundene for å videreutvikle hundrasen til de beste jakthundene. På denne måten oppnår man en human jakt.

Videre presiseres det at stående fuglehund ikke jager rype, men finner dem, markerer med stand, reiser seg på kommando fra fører, for deretter å holde seg i ro. De beste hundene blir foretrukket i videre avlsarbeid og aktiviteten er derfor ifølge FKF viktig. Til sammenlikning vises det til at vanlige turgåere etter båndtvangperioden kan ferdes fritt i området med løse hund.

FKF har forståelse for at den økende bruken av nasjonalparken gir stor belastning på det spesielle dyrelivet. Klubbens aktivitet har imidlertid ikke økt, til tross for uttalte ønsker om dette. Ifølge egne beregninger utgjør deres aktivitet i høysesongen sommer/høst bare ca. 2% av totalen.

FKF mener jaktprøvene på Kongsvoll/Hjerkinn er en viktig sosial møteplass for ulike samfunnslag og mener sosiale arenaer sammen med fysisk aktivitet blir viktigere og viktigere i framtida.

Det uttrykkes forståelse for at den tillatelsen som ble gitt bare gjaldt for to år på grunn av arbeidet med tiltaksplaner og forvaltningsplan. Erfaringen fra disse årene og de siste planene vil være sentrale ved fremsettelse av neste søknad. Det bes om at vedtaket blir stående uforandret slik at FKF kan fortsette dette viktige og nødvendige arbeidet med å legge til rette for god raseutvikling av de beste jakthundene for human jakt. FKF kan ikke se at hundepøvene er i strid med verken villtoven eller naturmangfoldloven.

Dovrefjell nasjonalparkstyres merknader

Nasjonalparkstyret presiserer at de bare har myndighet til å vurdere søknad/klage etter verneforskrifter og naturmangfoldloven, ikke de øvrige regelverkene det vises til i klagen.

Det anføres at hundepøvene er søknadspliktig i alle de tre berørte verneområdene, og styret mener vilkårene som er satt i tillatelsen som er gitt er relativt strenge, og sikrer verneverdiene i området pr nå. Ved revisjon av forvaltningsplanen vil dette vurderes på nytt.

Videre presiseres det at tillatelsen ikke gjelder trening av hund, men gjennomføring av hundepøver. Forskjellen og virkningen på verneverdiene på disse to aktivitetene er store. Under hundepøver er det et visst antall hund i slipp om gangen, på forskjellige pøvepartier. Partiene er under ledelse av en pøveleder. Fuglehundpøvene er underlagt et strengt regelverk, både fra søkers side og gjennom de

vilkårene som er satt i nasjonalparkstyrets vedtak. Ved trening/treningsfelt for hunder trener man vanligvis på egen hånd og det er sjelden satt krav til utførelsen av treningen. Det er ikke gitt tillatelse til slik aktivitet i verneområdene på Dovrefjell.

Nasjonalparkstyret er enig i at hundeprovne gjør at ryper skremmes på vingene, noe som i utgangspunktet er i strid med § 5 i nasjonalparkforskriften. Hundene er likevel ikke løse og uten kontroll. Oppsynsrapporter og tilbakemeldinger til forvaltningen har ikke uttrykt bekymring for rypebestandens overlevelse eller levevilkår. Årets prøver starter den 9. august og da er rypekyllingene godt flygedyktige. Styret mener at forstyrrelsene derfor vil være små og ikke true individers eller bestandens overlevelse.

Saken ble sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse 08.06.2023.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Parter og andre med rettslig klageinteresse har klagerett etter forvaltningsloven § 28. NOAH er ikke part i saken. For å ha rettslig klageinteresse må klageren ha en viss tilknytning til saken, det vil si å ha interesser av slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig.

Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta organisasjonens ideelle interesser de har som formål å verne om. Miljødirektoratet legger til grunn at NOAH har rettslig klageinteresse i denne saken.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak fattet etter verneforskriften og/eller naturmangfoldloven. Klagen vil ikke bli vurdert etter andre regelverk.

Hva gjelder saken?

Spørsmålet i saken er hvorvidt det skal gis tillatelse til Fuglehundklubbenes forbund til å gjennomføre hundeprovver for årene 2023-2024 i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Hjerkin landskapsvernområde med biotopvern og Knutshø landskapsvernområde.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Hundeprovne ønskes gjennomført i tre verneområder - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, Hjerkin landskapsvernområde med biotopvern og Knutshø landskapsvernområde.

Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark ble vernet ved kronprinsreg.res. 3. mai 2002 og senere utvidet 20. april 2018.

Formålet med vernet fremgår av verneforskriften § 1 og er:

"... å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a. et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle*
- b. kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora*
- c. elveslettelandskap med kroksjøer, meandrerende elv og åpne sandområder*
- d. en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder*

- e. *vakre og egenartede landskap*
- f. *store alpine fjellmassiv omkring Snøhetta*
- g. *særpregede kvartærgeologiske forekomster*
- h. *kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.*

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Ifølge verneforskriften § 5 er dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet kan bare skje etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten, jf. verneforskriften § 7 tredje ledd bokstav a). Forvaltningsplanen skal avklare hva slags ferdsel dette gjelder. Også større arrangementer som kan skade naturmiljøet trenger tillatelse, se denne bestemmelsens bokstav b).

Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern ble vernet ved kgl.res 20. april 2018. Formålet med vernet er ifølge verneforskriften § 1 *å ta vare på et særegent natur- og kulturlandskap av økologisk, kulturell og opplevelsesmessig verdi, og som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*

Videre er formålet med vernet å ta vare på:

- a. *en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta villreinområde*
- b. *særlig viktige trekkorridorer og vandringsrom for villreintrekket rundt Snøhattamassivet*
- c. *et naturområde med et rikt dyre- og planteliv som preger landskapet, herunder kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora*
- d. *et særpreget og vakkert landskap med kvartærgeologiske forekomster*
- e. *kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.*

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen og landskapet gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet kan bare skje etter tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsplanen skal avklare hva slags ferdsel som krever tillatelse. Også større arrangement krever tillatelse fra vernemyndigheten, se verneforskriften § 7.

Knutshø landskapsvernområde ble vernet ved kgl. res 3. mai 2002. Formålet med vernet er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø, se verneforskriften § 2.

Organisert bruk av landskapsvernområdet til idrettsarrangementer, jaktprøver eller andre større arrangementer må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten, se forskriften § 3 pkt. 4.2.

Miljødirektoratet sin vurdering

De aktuelle ferdselsbestemmelsene i verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Hjerkinn landskapsvernområde er likelydende og sier at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må omsøkes nasjonalparkstyret. Det samme må større arrangement som kan skade naturmiljøet. Verneforskriftene gir ingen nærmere avklaringer av hvilken type ferdsel som faller inn under bestemmelsene.

Knutshø landskapsvernområde har søknadsplikt for organisert bruk av området til jaktprøver og andre større arrangementer. Det legges til grunn at det også i Knutshø bare er organisert bruk som kan skade naturmiljøet som reguleres, selv om det ikke fremgår direkte av ordlyden.

Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag er fra foredraget for kgl.res til vernet av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Hjerkinns landskapsvernområde, utkast til forvaltningsplan, naturbase og saksforberedelsene til denne sak, jf. naturmangfoldloven § 8.

Som nevnt angir verneforskriftene selv ikke hvilke aktiviteter som faller inn under bestemmelsene om organisert ferdsel. I kgl.res. for utvidelsen av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og oppretting av tilgrensende nytt Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern blir ferdsel omtalt på side 35 flg.

Vi skriver på side 37 at *"... bevaring av villreinens tilgang til vinterbeiter i utredningsområdet ikke er forenelig med utstrakt ferdsel i aksene Hjerkinns-Snøheim eller i beiteområdene på selve Hjerkinnsplataet. Organisert ferdsel bør reguleres for å ha kontroll på samlet belastning. Miljødirektoratet viser til at flere høringsparter ønsker å flytte datoer fra forskrift til forvaltningsplan. Dette vil bidra til en enklere forskrift, men samtidig gi et svakere vern. For enkelte ferdselsformer er derfor datoreguleringer fastsatt i forskriften.*

Direktoratet presiserer videre at søknadspliktige aktiviteter fremdeles kan utføres og aktørene kan få langsiktige framtidsutsikter for sin drift gjennom flerårige søknader, men søknadsplikten sikrer at mengde og utbredelse kan reguleres av nasjonalparkstyret. Søknadsprosessen vil være en god arena for dialog mellom forvaltningsmyndigheten og aktørene som driver med organisert ferdsel og/eller hundekjøring i området.

I forskriften for Hjerkinns landskapsvernområde tilrår Miljødirektoratet at det av hensyn til villrein innføres datobegrensning for sykling på Vålåsjøhøvegen i tillegg til på Snøheimvegen, slik at sykling er tillatt her i perioden 1. juni t.o.m. 15. juli.

Direktoratet støtter ikke Fylkesmannens forslag om å regulere hundekjøring i forskriften for landskapsvernområdet. Direktoratet foreslår i stedet å forenkle forskriften slik at vurderingen av hvilke aktiviteter som kan skade naturmiljøet overlates til den lokale forvaltningsmyndigheten gjennom følgende bestemmelse: Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsplanen skal avklare hva slags ferdsel som krever tillatelse. Eventuelle datoer knyttet til aktivitetene kan inngå som retningslinjer i forvaltningsplanen.

Direktoratet tilrår at større arrangementer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten både i Hjerkinns landskapsvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. "

Klima- og miljødepartementet sluttet seg til Miljødirektoratets vurdering.

I utkast til forvaltningsplan for Dovrefjell-Sunndalsfjella omtales organisert ferdsel på side 73 flg. Her står det følgende på side 74, første og andre avsnitt:

"Verneformålet har ikke til hensikt å hindre mindre grupper å oppleve naturkvalitetene i nasjonalparken. Men en ser at aktivitet fra større grupper, eventuelt hyppige gjentakelser fra mindre grupper i samme område, kan komme i konflikt med verneformålet. Det er derfor ønskelig at forvaltningsmyndigheten har mulighet til å styre denne typen ferdsel slik at den ikke kommer i konflikt med verneformålet. Dette gjennomføres ved at aktører som ønsker å drive organisert ferdsel i nasjonalparken må innhente tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.

Kravet om særskilt tillatelse for organisert ferdsel gjelder kun i nasjonalparken. Unntaket er Knutshø landskapsvernområde. Her må organisert bruk av landskapsvernområdet til idrettsarrangementer,

jaktprøver eller andre større arrangementer ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten har ikke til hensikt å forhindre disse aktivitetene, men med bakgrunn i blant annet kunnskap om villreins vekslende arealbruk, er det ønskelig å ha en oversikt over hvor og når de ulike aktivitetene foregår."

Videre står det på side 75:

Vernebestemmelsene åpner for at Direktoratet for naturforvaltning kan regulere eller forby ferdsel som kan være til skade for naturmiljøet innenfor nærmere avgrensede områder. Dette gjelder for nasjonalparken, Knutshø, Åmotan-Grøvdalen, Eikesdalsvatnet og Dalsida landskapsvernområder, samt i biotopvernområdene. Et viktig utgangspunkt for denne bestemmelsen er at den allmenne ferdselen i minst mulig grad skal reguleres, og at en eventuell regulering/forbud kun skal forekomme i et avgrenset område og av hensyn til verneformålet. Det er med andre ord lite ønskelig å innføre ferdselsrestriksjoner som kan bidra til å redusere allemannsretten. På nåværende tidspunkt er en ikke kjent med behov for ferdselsrestriksjoner. Hvis det viser seg at fremtidig ferdsel medfører press på særskilte naturkvaliteter, er behovet for ferdselsrestriksjoner tilstede. På bakgrunn av dette er det viktig at forvaltningsmyndigheten har mulighet til nøye oppfølging av ferdselen spesielt i sårbare områder. Dette er viktig med tanke på de nye friluftaktivitetene som er beskrevet ovenfor, som gjør større områder tilgjengelige for nye brukere. De mest aktuelle områdene for regulering/forbud vil være kalvingsområdene for villrein i Knutshø og Snøhetta øst og vest etter påske og fram til juni. Villreininteresser har ved tidligere anledninger kommet med ønske om ferdselsrestriksjoner i kalvingsområdene rundt Reppedalen og Grøvdalen."

Nasjonalparkstyret har i foreliggende tilfelle gitt tillatelse til å arrangere hundepøver i verneområdene fra begynnelsen av august til utgangen av oktober i årene 2023-2024. Det er satt en rekke vilkår under temaene prøveprogram, avgrensning i terreng, hensyn til villrein og villreinjegere og rapportering.

Under temaet prøveprogram er det blant annet satt vilkår om antall dager og tidsrom for aktivitetene. Det gis tillatelse til inntil 7 dager med dommeropplæring og autorisasjon i tidsrommet 5. til 20. august. Antall ekvipasjer er begrenset til 200 pr. dag for jaktprøvene. Den samlede aktiviteten av dommerprøver og taksering skal ikke overstige mer enn 140 ekvipasjer pr. dag. Videre blir det stilt krav om at dersom takseringen ikke kan kombineres med prøveprogrammet, skal dommeropplæringen eventuelt flyttes ut av nasjonalparken på takseringsdagene. Terminliste skal fremlegges forvaltningsmyndigheten senest 1. juli.

Avgrensning av området hvor aktiviteten kan foregå blir vist på kart.

Under avsnittet om hensynet til villrein og villreinjegere stilles det krav om at det skal foreligge tilstrekkelig reserveareal tilgjengelig. Det vises til areal på motsatt side av E6 som reserveareal, da det er lite sannsynlig med rein på begge sider samtidig. Det under prøvene oppdages rein i terrenget, skal videre rute legges om slik at reinen så langt råd ikke forstyrres. Om det er rein i eller sannsynlig på vei inn i prøveområdet skal nye partier gå ut i reserveterreng. Disse punktene skal praktiseres i nært samarbeid med jakt- og fjelloppsyn, Statens naturoppsyn og forvaltningsmyndigheten som har myndighet til å pålegge flytting. Statens naturoppsyn innhente opplysninger i forkant av prøvehelga (prøvedagene), samstemme opplysningene mot værmeldinga og orientere forvalterne. Med bakgrunn i denne orienteringen skal forvalterne ta den endelige beslutningen om hvilke områder som kan brukes/ikke brukes den aktuelle helga/dagene. Den endelige beslutningen, som gjelder for hele helga/dagene, formidles til prøveansvarlig innen kl. 15 siste arbeidsdag før prøvene starter.

Når det gjelder rapportering stilles det krav om at det skal avlegges rapport innen 1. november på fastlagt skjema. Dersom forvaltningsmyndigheten eller samarbeidende forskningsinstitutter ber om

det, skal dommer/deltakere medbringe tildelte GPS-peilere under prøvene eventuelt registrere aktiviteten på egnet app på mobiltelefoner etter nærmere bestemmelse fra nasjonalparkforvalter.

Nasjonalparkstyret har med de vilkår og begrensninger som er satt funnet det forsvarlig å gi tillatelse til å gjennomføre hundepøver for en periode på to år. Miljødirektoratet er enig med nasjonalparkstyret i dette og viser til at tillatelsen synes å være i samsvar med føringer som er gitt i foredraget til kgl.res og utkast til forvaltningsplan. Av disse fremgår det at hovedhensikten med bestemmelsene ikke er å forby denne typen ferdsel til fots, men at forvaltningsmyndigheten skal ha oversikt over de ulike aktivitetene og oppnå dialog med arrangører slik at aktivitetene kan styres til beste for verneverdier og naturmangfoldet. Terskelen for å forby organisert ferdsel bør på denne bakgrunnen være høyt og vi har pr i dag ikke tilstrekkelige holdepunkter for å si at hundepøvene med gitte begrensninger vil påføre naturmiljøet skade på en slik måte at det bør forbys.

Videre har vi i vår vurdering også vektlagt at hundepøvene skal finne sted på andre tidspunkter og steder enn de som i forarbeider og forvaltningsplan er oppgitt som problematiske. Den lokale forvaltningsmyndighetens skjønn er også tillagt stor vekt, i samsvar med føringer gitt i forarbeidene. Dette er også i tråd med retningslinjer gitt av Klima- og miljødepartementet i brev av 15. juni 2015. Her heter det at vi ved behandling av klager på nasjonalparkstyrenes vedtak, hvor det kommer frem at når styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør vise tilbakeholdenhet med å overprøve skjønnet.

Utfarten i dette området er betydelig i denne perioden, noe som medfører stor belastning på dyrelivet i området jf. naturmangfoldloven § 10. Ifølge FKF utgjør imidlertid deres aktivitet i høysesongen sommer/høst bare 2% av totale ferdselen. Miljødirektoratet er likevel enig med styret i at tillatelsen bare gjøres gjeldende for to år. Styret utarbeider for tiden en ny forvaltningsplan og vil i den anledning vurdere eventuelle behov for tiltak som begrenser/regulerer ferdselen i området. Omsøkte tiltak vil da bli vurdert som en del av det totale bilde av den samlede belastningen i området.

Som nevnt har nasjonalparkstyret for å begrense eventuelle skader som tillatelsen kan medføre satt flere vilkår. Det er sikker, ulovfestet rett at forvaltningen kan stille vilkår ved avgjørelser som hører under forvaltningens skjønn. Vilkårene må ha saklig sammenheng med avgjørelsen, og ikke være uforholdsmessig tyngende.

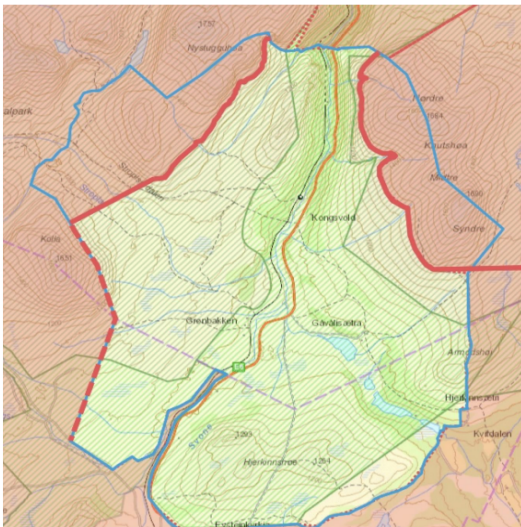
Det er særlig hensynet til villreinen som begrunner behovet for å styre og regulere ferdselen i foreliggende tilfelle. Villreinen er vurdert til å være nær truet på rødlista for 2021 og er en såkalt ansvarsart som Norge er særlig forpliktet til å ta vare på.

Miljødirektoratet har vurdert vilkårene som er satt og har enkelte merknader. Som utgangspunkt ber vi om at vilkårene settes punktvis, er presise og gjøres kontrollerbare.

Punkt 1, tredje kulepunkt under "Prøveprogram" var for oss uklart. Vi har vært i kontakt med forvalter som uttrykker at deler av dette vilkåret ikke lenger er aktuelt. Det gjelder den delen som omhandler taksering av ryper. Nytt vilkår justeres til at maksimalt antall ekvipasjer er 200 ekvipasjer pr. dag.

Avgrensning av prøveområdet var også uklar ("Avgrensning i terreng") . Vi har fått bekreftet at det avgrensede området for hundepøvene er det området på kartet som har lysegrønn farge.

Grenser for prøveterrengene til Fuglehundklubbenes forbund 2019 ...

Kartet viser prøveterrengene.

Blå linje- grense for område leid av Statskog – til orientering.

Red linje viser avgrensning i tillatelsen fra nasjonalparkstyret. Denne er bindende.

Under overskriften "Hensyn til villrein og villreinjegere" er det satt vilkår om at det skal tas tilbørlig hensyn til villrein og villreinjegere i prøveområdet. Villreinjegere inngår ikke i det formål som vernet skal ivareta, og strykes.

Videre står det under samme overskrift, fjerde avsnitt at SNO kan pålegge flytting av prøvene til reserveterrang dersom det er rein i eller sannsynligvis på vei inn i prøveområdet. Pålegg om flytting er utøving av offentlig myndighet som bare nasjonalparkstyret som forvaltningsmyndighet kan utøve. Vilåret om å pålegge flytting begrenses derfor til bare å gjelde nasjonalparkstyret.

Under overskriften "Rapportering" settes det i tredje avsnitt vilkår om at deltakere/dommere skal medbringe tildelte GPS-peilere under prøvene, eventuelt registrere aktiviteten med egnet app på mobiltelefoner. Forvalter har opplyst at hensikten med dette vilåret er å få mer kunnskap om aktivitetens innvirkning på reinens bevegelsesmønster, fryktreaksjoner og beitebruk i aktuelle tidsrom til nytte for forvaltningen. Vi mener vilåret er saklig og forholdsmessig, men ikke hører inn under overskriften rapportering og bør flyttes under prøveprogram.

Videre har vi fått bekreftet at de oppgavene som SNO er tildelt/pålagt i vilkårene er i henhold til avtale mellom nasjonalparkstyret og lokalt SNO.

NOAH hevder i sin klage at hundeprovne er en unødvendig forstyrrelse av rypene i strid nasjonalparkforskriftens bestemmelse om at dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse, se § 5. Det vises i denne sammenheng også til naturmangfoldloven § 15 første ledd, tredje setning hvor det heter at unødig jaging av viltlevende dyr skal unngås. Denne bestemmelsen forstås slik at trening av jakthunder utenfor båndtvangstid ikke anses som unødig, så lenge dette skjer innenfor rammene av aktsomhetsplikten i naturfangfoldloven § 6. Vi legger til grunn samme forståelse ved tolkingen av nasjonalparkforskriftens § 5. Aktsom trening av jakthundene innenfor nasjonalparken er derfor ikke unødig forstyrrelse etter denne bestemmelsen.

Miljødirektoratet er på bakgrunn av ovennevnte enig med nasjonalparkstyret i at den tillatelse som er gitt, med de begrensinger og vilkår som er satt, er forsvarlig. Klagen tas ikke til følge.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Kopi til:

Dovrefjell nasjonalparkstyre
STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987
Postboks 987

2626
2604

LILLEHAMMER
LILLEHAMMER